

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət Nazirliyi

F. Köçərli adına Respublika
Uşaq Kitabxanası

Bayrağımız eşidilən səsimiz, duyulan nəfəsimizdir!

9 noyabr Dövlət Bayrağı Günü münasibətilə mərkəzi kitabxanaların uşaq şöbələri, MKS-nin şəhər, qəsəbə, kənd kitabxana filialları üçün hazırlanmış metodik vəsait

Bakı-2023

Tərtibçi:

Ruhiyyə Məmmədli

**İxtisas redaktoru və
buraxılışa məsul:**

Şəhla Qəmbərova
Əməkdar Mədəniyyət işçisi

Bayrağımız eşidilən səsimiz, duyulan nəfəsimizdir!: metodik vəsait / 9 noyabr Dövlət Bayrağı Günü münasibəti ilə mərkəzi kitabxanaların uşaq şöbələri, MKS-nin şəhər, qəsəbə, kənd kitabxana filialları üçün hazırlanmış metodik vəsait / tərt.ed.: Ruhியə Məmmədli; ix.red. və burax.məsul Ş.Qəmbərova; F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası.-Bakı, 2023.-63s.

©F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası, 2023

Giriş

Böyük şairlər millətin bayrağını zamandan zamana daşıyan əbədiyyət yolçularıdır. Bu ölməz söz nəqqaşlarının damla-damla topladıqları mənəvi xəzinə mənsub olduqları xalqı yüz illərlə ayaqda tutar. Dünya xalqlarının tarixinə nəzər yetirdikdə onları bir-birindən fərqləndirən çoxsaylı cəhətlərlə qarşılaşırıq. Yerləşdikləri coğrafi məkan, malik olduqları etnik köklər, mədəni, dini, tarixi-siyasi faktorlar bu fərqliliyi yaradan başlıca səbəblərdir. İnsan birliklərinin qeyd etdiyim amillər əsasında toplum və xalq olaraq formalaşmağa başladığı zamandan bu yana onların mənsub olduqları özünəməxsus keyfiyyətlərin ifadə formaları həmişə müxtəlif simvollar və atributlarda öz əksini tapmışdır. Zənnimcə, bu atributlardan mənə və məzmun etibarilə ən güclü təsir qüvvəsinə malik olan rəmz-məhz Bayraqdır. Bayrağımız qürur mənbəyimizdir, and yerimizdir. Müqəddəs bir varlıq kimi üçrəngli bayrağımıza and içirik. Xalqımızın qəhrəmanlıq tarixindən gələn bu ənənə keçmişimizdə olduğu kimi bu gün də hər bir vətəndaşımızın üzərinə ciddi mənəvi məsuliyyət qoyur. Bu məsuliyyət dövləti, milli maraqların daim keşiyində dayanmağın ictimai-siyasi əxlaqına yüksəlir. O bayraq ki, xalqın öz düşüncəsində daşdığı idealları, onun milli mənsubiyyətini, siyasi dünyagörüşünün miqyasını, bir sözlə, millətin bütün özünəməxsus keyfiyyətlərinin məcmusunu xarakterizə edir.

Fərd – vətəndaşlığın əxlaqi yükünü öz çiyinlərində hiss etdikcə, onun dövlətçilik idealları püxtələşir. Milli simvolların öncülü olan Bayraq vətəndaş əxlaqında məhz bu keyfiyyətləri cilalayır. Bayraqda təcəssümünü tapan rəmlər insanın ictimai-

siyasi dünyagörüşünün komponentlərinə çevrilərək, onun konkret fəaliyyət sferasında məqsədəuyğun istiqamətləri formalaşdırır. Ölkə başçısının 17 noyabr 2009-cu il tarixli Sərəncamı ilə təsis edilmiş Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günü müqəddəs bayrağımıza, tarixi keçmişimizə və mənəvi-siyasi dəyərlərimizə dövlət səviyyəsində olan diqqət və ehtiramın ən yüksək səviyyədə göstəricisidir. Dövlət Bayrağı Günü kimi məhz bu tarixin seçilməsi müstəqil Azərbaycanın Demokratik Cümhuriyyətimizin varisi olaraq öz tarixinə xüsusi önəm verdiyini bir daha sübut etdi. Bununla da Azərbaycanın hər bir regionunda bayraq meydanlarının yaradılması kimi yaşarı bir ənənənin əsası qoyulmuş oldu.

Dövlət başçısı 2010-cu ilin 1 sentyabr tarixində Dövlət Bayrağı Meydanının təntənəli açılış mərasimində deyirdi: “Bu bayraq bizim milli dəyərimizdir. Bu Bayraq Meydanının yaradılması Azərbaycanın gücünü, Azərbaycan xalqının öz dövlətinə sevgisini, dövlət rəmzlərimizə ehtiramımızı göstərir. ...Necə ki, bu gün bizim parklarda, dənizkənarı bulvarda minlərlə, on minlərlə insan hər gün gəzintiyə çıxır. Bax, bu meydanda, bu bayraq altında, milli rəmzlər ətrafında insanlar yığışacaqlar. ...Bu Bayraq Meydanı Bakının bir mədəniyyət mərkəzinə, Azərbaycanın bir siyasi mərkəzinə çevriləcəkdir. Ölkəmizin mərkəzi olan Bakı şəhərində belə möhtəşəm meydanın yaradılması doğrudan da böyük hadisədir”.

Prezident müqəddəs bayrağımızın kütləvi yerlərdə dalğalanmaqla insanlarımızın milli birlik, özünüdərk, həmrəylik, vətənpərvərlik idealları ətrafında daha sıx birləşməsinə təkan verəcəyini aydın şəkildə ifadə edirdi. Bayraq böyük qüvvədir. Bayraq elə bir qüdrətdir ki, əlində ən qorxunc bir silah tutan məğlubedilməz əsgər də ona baş əyir.

Bayraq elə bir cəsərətdir ki, əliboş 20 yanvar şəhidlərimizi bir an belə tərəddüd etmədən xalqın azadlıq arzusunu boğmaq və məhv etmək istəyən zirehli tankların altına apardı. Bayraq elə bir şərəfdir ki, xalqların ən böyük şərəfə layiq gördüyü insanlar onun qarşısında diz çöküb öz xalqına sədaqət andı içirlər. Bayraq elə bir müqəddəs varlıqdır ki, onun altında ölmək belə şərəflidir. Bayraq and yerimizdir, andımıza sadıq olaq!

Bir kərə yüksələn bayraq bir daha enməz!"

Milli mədəniyyətimizin, dini dəyərlərimizin, müsəlman sivilizasiyasının və müasir Avropa demokratik əsaslarının simvolu kimi də sivilizasiyaya meyliyimizi agah edən, üçrəngli bayrağımız həm də azadlıq və müstəqillik mücadiləmizin simvoludur. Bayrağımızın üç rəngi, üzərindəki aypara və səkkizguşəli ulduzu ilə həm tariximizi əks etdirir, həm dövlətimizin fundamental ideologiyasını müəyyənləşdirir.

Bir kərə yüksələn bayrağın bir daha enməzliyinə əmin olan babalarımızın inamından ruhlanaraq bu müqəddəs bayraq günündə bir daha xatırlatmaq yerinə düşər ki, bu bayrağın bir daha dalğalanmasında canından keçənlərin ruhu şad olsun deyə bizim üzərimizə düşən isə Əhməd Cavad ruhundan axıb gələn "üç rəngli bayrağınla məsud yaşa" kimi müqəddəs fikirləri qəlbimizdə daha da rəvnəqləndirməkdir.

Bayraq mənliyimdir, bayraq kimliyim,

Bayraq - öz yurduma öz hakimliyim.

Daim ucalasan! Savaş günündə

Əsgər silahıyla səni tən görüm.

Yalnız zəfər çalmış şəhid önündə

Səni alqış üçün əyilən görüm.

Bəxtiyar Vahabzadə

Xalq şairi

Prezident İlham Əliyev noyabrın 17-də Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Gününün təsis edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncama görə, hər il noyabr ayının 9-u Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd ediləcək.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Gününün təsis edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı

Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Azərbaycanın Dövlət bayrağı milli suverenliyin simvolu kimi ölkəmizin bütün vətəndaşları üçün müqəddəs dövlətçilik rəmzlərindən birinə çevrilmişdir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yadigarı olan bu bayraq bizim azadlıq məfkurəsinə, milli-mənəvi dəyərlərə və ümumbəşəri ideallara sadiqliyimizi nümayiş etdirir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı 1918-ci il noyabrın 9-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Hökumətinin iclasında qəbul edilmiş və 1920-ci ilin aprel ayınadək dövlət statusuna malik olmuşdur. Həmin bayraq 1990-cı il noyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə keçirilən sessiyada Naxçıvan Muxtar Respublikasının dövlət bayrağı olaraq təsdiq edilmişdir. 1991-ci il fevralın 5-də Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti “Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı haqqında” Qanun qəbul edərək onu Dövlət bayrağı elan etmişdir.

1991-ci il oktyabrın 18-də “Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında” Konstitusiya Aktı ilə Azərbaycan Respublikası Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi kimi

onun dövlət rəmzlərini, o cümlədən Dövlət bayrağını bərpa etmişdir. 2004-cü il iyunun 8-də “Azərbaycan Respublikası Dövlət bayrağının istifadəsi qaydaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə bu sahədə qanunvericilik bazası təkmilləşdirilmişdir.

Dövlət bayrağı respublikamızın dövlət qurumlarının və diplomatik nümayəndəliklərinin binaları üzərində ucalır, mühüm beynəlxalq tədbirlər, mötəbər mərasimlər və məclislərlə yanaşı, irimiqyaslı ictimai-siyasi toplantılarda, mədəni tədbirlərdə və idman yarışlarında qaldırılaraq milli birliyi təcəssüm etdirir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində Dövlət bayrağı meydanının yaradılması haqqında” 2007-ci il 17 noyabr tarixli Sərəncamı Dövlət bayrağının dövlət rəmzləri sırasında xüsusi yerini müəyyən edir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağının ilk dəfə rəsmi surətdə 1918-ci il noyabrın 9-da qəbul edilməsini nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikasının dövlət rəmzlərinə hörmət və ehtiramı təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1.Hər il noyabr ayının 9-u Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd edilsin.

2.Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 noyabr 2009-cu il.

İlhamla, inamla dalğalanan bayrağımız

Biz öz himnimizi, bayrağımızı özümüz qədər sevməliyik. Çünki bu, bizim vətənimizə, millətimizə, dövlətimizə olan sədaqət, sevgi və məhəbbətin rəmzidir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev

Bayrağımız eşidilən səsimiz, duyulan nəfəsimizdir. Bizim bayrağımız qürur mənbəyimizdir. Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Azərbaycanın Dövlət Bayrağı milli suverenliyin simvolu kimi ölkəmizin bütün vətəndaşları üçün müqəddəs dövlətçilik rəmzlərindən birinə çevrilib. Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin yadigarı olan bu bayraq bizim azadlıq məfkurəsinə, milli - mənəvi dəyərlərə və ümumbəşəri ideallara sadıqlığımızı nümayiş etdirir.

İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının prezidenti

Bayraq, gerb və himn hər bir ölkənin rəsmi dövlət atributu sayılır. Azərbaycanın üçrəngli Milli Bayrağı həm də müstəqilliyimizi təcəssüm etdirən rəsmi dövlət rəmzlərindən biridir. Hər bir Azərbaycan vətəndaşı milli bayrağımıza, gerbimizə və himnimizə ehtiram göstərir, bunu özünün müqəddəs borcu kimi qəbul edir. Xalqımız hədsiz qürur hissi keçirir ki, dünyanın ən uca bayrağı hazırda məhz Bakının Dövlət Bayrağı Meydanında ucalan Azərbaycan Bayrağıdır.

Azərbaycan Respublikasının tanıtım vəsiqələrindən, dövlətçilik rəmzlərindən biri, onun Milli Bayrağı – Dövlət bayrağıdır. Aylı – ulduzlu üçrəngli bayrağıma baxıram – alnım açılır, qəlbim gülür, sinəm dağa dönür. Başımın üstündə bayrağım dalğalanırsa, mən vüqarlıyam, ucadan ucayam, xalqım azaddır, ölkəm müstəqildir, suveren dövlətim var. Bayraq mənim qələbə sevincimdir – Vətənimin zəfər günündə göylərə yüksəldilir, bayraq mənim qəm sirdaşımdır – məmləkətimin kədər, hüzn anlarında endirilir. Bayraq qürur duyduğum nişanədir – dövlətin varlığını sübut edir dünyada, millətimin imzasını təsdiqləyir imzalar içində. Harada ki, üçrəngli bayraq dalğalanır – ora mənim Vətənimdir, Azərbaycan məkanıdır, orada yurdumun sədası, sözü – söhbəti var. Şair bəxtiyar Vahabzadə “Bayraq” şeirində yazır:

Bayraq mənliyimdir,
Bayraq kimliyim
Bayraq – öz yurduma öz hakimliyim.

Respublikamızın dövlət bayrağı – müstəqil Azərbaycan dövlətinin suverenliyinin rəmzidir. Dövlət bayrağımız üzərində səkkizguşəli ulduz və aypara təsvir edilmiş, mavi, qırmızı, yaşıl rəngli 3 zolaqdan ibarətdir. Bu rənglər xalqımıza və dövlətimizə aid olan üç mühüm cəhəti özündə birləşdirir. Mavi rəng türk soyumuzu, qırmızı rəng müasirliyimizi, yaşıl rəng isə müqəddəs İslam dinini ifadə edir. Bu gün Konstitusiyaya ilə müstəqil Azərbaycan Respublikasının dövlət rəmzlərindən biri sayılan üçrəngli bayrağımızın yaranma tarixi XIX əsrin əvvəllərinə təsadüf edir. Bu bayraq 1918 – 1920 – ci illərdə mövcud olmuş Azərbaycan Xalq Cumhuriyyəti dövründə yaradılmış milli

dövlətçilik atributlarından. Azərbaycan Xalq Cumhuriyyəti Nazirlər Şurası 1918 - ci il noyabrın 9 – da hökumətin başçısı Fətəli xan Xoyskinin məruzəsi əsasında Azərbaycanın üçrəngli – mavi, qırmızı, yaşıl zolaqlı və üzərində ağ rəngli aypara ilə səkkizguşəli ulduz təsviri olan milli bayrağının təsdiq olunması haqqında qərar qəbul etmişdir. Milli bayrağımız ilk dəfə həmin gün Bakıda Azərbaycan Xalq Cumhuriyyəti Nazirlər Şurasının yerləşdiyi binada qaldırılmışdır. Lakin Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin ömrü uzun olmadı, o, qonşu iri dövlətlərin məkrli planları nəticəsində 1920 – ci ildə süqut etdi. Xalq üçrəngli bayrağından məhrum edilsə də, ona olan sevgini ürəyində yaşatdı. Düz 70 il xalqın qəlbində istiqlal sevgisi və istiqlalın rəmzi olan üçrəngli bayrağa məhəbbət səngimədi. İnsanlar milli bayrağımızın nə vaxtsa yenidən başımız üzərində dalğalanacağına həmişə böyük ümid bəsləyirdilər.

Xalqın arzuları 70 il ötəndən sonra həyatda öz təsdiqini tapdı. Üçrəngli bayrağımız əvvəlcə qədim Naxçıvan torpağında qaldırıldı. 1990 – cı il noyabrın 17 – də üçrəngli bayrağımız ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Muxtar respublikanın dövlət əyrağı kimi təsdiqləndi. 1991 – ci il fevralın 5- də isə Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti üçrəngli bayrağımızın Azərbaycanın dövlət bayrağı kimi təsdiq olunması haqqında Konstitusiya Qanunu qəbul etdi. Bəli, üçrəngli bayrağımız Azərbaycan dövlətinin suverenliyinin rəmzidir. Respublikamızın prezidenti xarici ölkələrə səfərlərə getdikdə milli bayrağımız onu qəbul edən dövlət tərəfindən qaldırılır. Təntənəli mərasimlərdə dövlət bayrağı gətirilərsə, tədbirdə iştirak edən hərbiçilər hərbi salam verirlər, mülki şəxslər isə bayrağa dərin hörmət əlaməti olaraq baş geyimlərini çıxarırlar.

Belə təntənəli mərasimlər qapalı yerlərdə keçirildikdə iştirakçılar bayrağın gətirilməsini ayaq üstə qarşılayırlar.

Biz üçrəngli milli bayrağımızın respublikamızda bütün təşkilatların, o cümlədən Prezident Aparatının, Milli Məclisin binası üzərində dalğalanmasından böyük qürur hissi keçiririk. Bu gün milli bayrağımız həmçinin müstəqil Azərbaycanın üzv olduğu beynəlxalq təşkilatların iqamətgahları önündə qaldırılıb. Milli bayrağımız respublikamızın Fransa, Almanya, Çin, Rusiya, ABŞ, Türkiyə, İran və digər xarici ölkələrdəki səfirliklərinin yerləşdikləri binalarda, beynəlxalq sularda üzən gəmilərimizdə əzəmətlə dalğalanır. Üzərində milli bayrağımızın əksi həkk olunmuş “Azal” Hava Yollarının təyyarələri dünyanın, demək olar ki, bütün ölkələrinə məxsus hava məkanlarında uçur. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nyu – Yorkdakı iqamətgahı önündə 180 – dən artıq müstəqil dövlətin bayrağı asılıb. Onların arasında üçrəngli bayrağımız xüsusilə seçilir. Bir sözlə, dostu sevindirən, düşmənin gözünə tikan kimi batan üçrəngli bayrağımız dövlətimizin varlığını bütün dünyada təsdiqləyir. Şübhə yoxdur ki, müstəqil Azərbaycan siyasi və iqtisadi cəhətdən möhkəmləndikcə üçrəngli milli bayrağımız daha yüksəklərə ucalacaq, sancıldığı məkanların sayı daha da artacaq. Qoy daim zəfər soraqlı olsun üçrəngli bayrağımız!

Dünyanın hansı guşəsində yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlı üçün müstəqil Azərbaycan Respublikasının üçrəngli dövlət bayrağı fəxr - fəxarət mənbəyidir. Dövlət bayrağımızın üzərindəki rənglərin, aypara və ulduzun özündə nə kimi mənalara gizlətdiyi, tarixin hansı dərinliklərinə gedib çıxdığı və nəhayət, nə üçün seçildiyi hər kəs üçün maraqlıdır.

Göylərin sonsuzluğuna ucalan dünyanın ən hündür bayrağı Bakıda Dövlət Bayrağı Meydanında dalğalanan Azərbaycanın

üçrəngli bayrağıdır. Səkkizbucaq ulduzlu hilalımız iyirmi ildən çoxdur ən mötəbər beynəlxalq qurumların qarşısında bütün millətlərin bayraqları ilə bir sıradadır. Bu gün bayrağımızın yaradılmasının və ilk dəfə vətənimizin səmalarında dalğalanmasının payızdır. Millətimiz başı üzərinə qaldırdığı üçrəngli bayrağın bir daha enməməsi üçün savaşıdı, bu hilal uğrunda yüz minlərlə şəhid verdi, analar qucaqlarında körpələri ilə birgə doğrandı, yandırıldı. Millət olmaq üçün millətimizin övladları yaşamaq hüququndan keçdi.

Azərbaycan bayrağı öz rəmzi mənalılarında məxsus olduğu dövlətin dilini, dinini, milliyətini, mədəniyyətini, tarixini, milli – mənəvi dəyərlərini, milli konsepsiyasını və s. amilləri ehtiva edir.

Xalqımız tarix boyu çox ağır dövrlərdən keçməsinə baxmayaraq, bu gün öz yüksəlişinin ən uca zirvəsindədir. Təbii ki, bayrağımızın həmişə ən yüksəklərdə görünməsi dövlətimizin gücündən, artan nüfuzundan xəbər verir. Hər bir müstəqil dövlətin tanınması üçün dövlət rəmzləri zəruridir. Azərbaycan dövlətinin də müstəqilliyini simvolizə edən öz bayrağı, gerbi və himni var. Dünyada Azərbaycanın suverenliyini tərənnüm edən bu rəmzlərə ölkəmizdə hədsiz hörmətlə yanaşılır. Dövlət və hökumət də bunun üçün əlindən gələni edir. Bütün təhsil, səhiyyə və mədəniyyət ocaqlarında, ictimai yerlərdə dövlət rəmzlərimizi əks etdirən panno və lövhələr qoyulur, standartlar asılır, nəşr olunan kitab və dərsliklərdə də simvollarımızın əksi vurulur, himnimizin mətni yazılır, radio və telekanallarda, idman yarışlarında, eləcə də müxtəlif səpkili tədbirlərdə himnimiz mütəmadi olaraq səsləndirilir.

Hər bir xalqın özünəməxsusluğunu şərtləndirən amillər onun dövlətçilik ənənələri ilə yanaşı, həm də zəngin millii –

mənəvi irsi, qlobal planda maddi və mənəvi mədəniyyət nümunələri əsasında müəyyənləşir. Tarixən formalaşmış ənənələr, mental baxışlardan qaynaqlanan milli – mənəvi dəyərlər hər bir etnosun kimliyinin, kamillik səviyyəsinin təcəssümü olmaqla yanaşı, həm də bəşər sivilizasiyasına dəyərli töhfədir. Milli kimliyi ifadə edən bu dəyərlər, eyni zamanda, hər bir xalqın mənəvi sərvəti, toxunulmaz xəzinəsi, özünütəsdiq faktıdır.

Dünyanın qədim xalqlarından olan azərbaycanlılar milli mədəniyyətini, zəngin ənənə və dəyərlərini yaşadaraq yad təzahürlərdən hidz etməklə tarixi etnos kimi mövcudluqlarını daim qoruyublar. Tariximizin ən dəyərli eksponatları sırasında yer tutan qədim dövlət rəmzləri və bayraqlar bizə Azərbaycan ərazisində mövcud olmuş dövlətlərin tarixini öyrənməyə, araşdırmağa geniş imkanlar açır. Müasir anlamda isə Bayraq xalqın müstəqillik, suverenlik, milli azadlıq, istiqlal ideallarını simvolizə edir.

Azərbaycan Respublikasının tanıtım vəsiqələrindən, dövlətçilik rəmzlərindən biri, onun Milli Bayrağı – Dövlət bayrağıdır. Hər bir xalqın tarix boyu əldə etdiyi ən müqəddəs nemət olan milli müstəqilliyinin real mahiyyəti və məzmunu onun dövlət rəmzlərində əksini tapır. Hələ minilliklər bundan əvvəl dünyada təşəkkül tapmağa başlayan ilk dövlətlər xalqlarının ibtidai dünyagörüşü əsasında dövlət rəmzlərini formalaşdırmağa çalışmışlar. Bəşər övladı ən ağır müharibələrdən, çətin mücadilələrdən sonra ucaldığı bayrağa həm də qalibiyyət simvolu kimi yanaşmış, onu öz şərəfi, ləyaqəti kimi qorumuş, daim uca tutmuşdur.

Bayraq dövlətin bütövlük, müstəqillik, yenilməzlik, ucalıq, bir sözlə müqəddəslik rəmzidir. Millətin, xalqın qeyrət

simvoludur. Ən böyük səltənət sahibləri, cahangirlər, hökmdarlar, dünya şöhrətli sərkərdələr, sərdarlar belə bayraq önündə diz çökməyi, bayrağın ətəyindən öpməyi özlərinə şərəf - şan bilmişlər. İstiqlal və azadlıq mücahidləri bayraq yolunda qan axıtmağı həyatlarının mənası sanmışlar. Ölümün üstünə bayraq naminə yerimişlər. Şəhidlik zirvəsinə “ya istiqlal, ya ölüm” deyərək bayraqla bağlı amal, arzu - istək üstə yüksəlmişlər.

Bayraq gününün təsis edilməsi və ümumxalq bayramı günü kimi qeyd olunması dövlətçilik, milli həmrəylik və hərbi vətənpərvərlik, yaddaşlarda özünə yuva quracaq vətən sevgisi kimi hissələrin şüurlara yeridilməsi baxımından əvəz olunmaz və təsiri tərbiyə vasitəsidir.

Bayraq tarix boyu özünü özü kimi anlayan hər bir ailənin, hər bir tayfanın, hər bir qəbilənin, hər bir cəmiyyətin, xalqın, millətin özünü təqdim rəmzi olub. Ona görə bayrağa namus kimi, qeyrət kimi, qala kimi baxıblar əcdadlarımız. Gil lövhələrə yazı qazıyan ulularımız deyirdilər: “Enməz Bayraq”. Yenilməz bayraq gəzəridir, yaşarıdır, səmalarda yellənəndir. Bayrağı yenilməz edən millətin övladlarıdır. Vaxtilə siyasət meydanlarından endirilmiş Azərbaycanın Müstəqillik Bayrağı yenidən Bakının, Azərbaycanın üstündə dünyanın ən hündür bayraq səviyyəsinə qaldırıldı və bu gün səmada. Fəxr, qürur duyduğumuz Bayrağımız!

Məlumdur ki, 1918 - ci il iyun ayının 21 - də dövlət bayrağı barədə ilk hökumət fərmanı imzalanmışdı. Lakin qırmızı rəngli, ağ yerli ayparası və səkkiz guşəli ulduzu olan, bir növ Osmanlı imperatorluğunun bayrağını andıran ilk dövlət bayrağımız qısa ömürlü olur. 5 ayı tamam olmamış Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Hökuməti 9 noyabr 1918 - ci il tarixdə bu bayrağın təsvirini dəyişməklə ay - ulduzlu üçrəngli bayraq

ehtiva etdiyi mənə və mahiyyətinə görə müqəddəs rəmzə çevrilir və milli bayraq statusu qazanır. Zaman - zaman üçrəngli bayraq milli dirçəlişimizin, milli savaşıımızın, istiqlal uğrunda mücadiləmizin qida mənbəyinə, cövhərinə, mayasına çevrilir.”Türkləşək, islamlaşaq, müasirləşək” deyən Əli bəy Hüseynzadə, Əhməd Ağaoğlu kimi neçə - neçə millət fədailərimizin, ideya - düşüncə sahiblərimizin ruhunu oxşayır.

Üçrəngli bayraqla bəzənən günlərimiz ömrümüzün ən əziz, yadda qalan anları, möhtəşəm günləri olub. O günlərin, o anların həyacanını illər boyu yaşamışıq. 1988 - ci ildə üçrəngli bayraq Azadlıq hərəkatına rəvac verən dəstələrin başları üstə qalxdı. Hər ürəkdə bu bayrağı dalğalanan gördük. Bu bayraq Azərbaycan xalqının istiqlal mübarizəsində ölçüyəgəlməz, əvəzsiz, misli bərabəri olmayan rol oynadı.

2003 - cü ildə cənab İlham Əliyevin Azərbaycan Prezidenti seçilməsi ilə bu inkişaf və quruculuq prosesləri yeni mərhələyə qədəm qoymuşdur. Son 10 il ərzində aparılan islahatlar daha da sürətlənmiş, Müstəqil Azərbaycanın üçrəngli bayrağı daha da yüksəklərə qaldırılmış, ölkəmizin beynəlxalq mövqeyi daha da möhkəmlənmişdir. Bayraq bizim üçün bir də ona görə əzizdir ki, həm işğalçı qüvvəyə qarşı mübarizələr aparılan xanlıqlar dövründə, həm ilk müstəqil Azərbaycan dövlətinin yaradılması və qorunması üçün aparılan mücadilə dövründə, həm də ötən əsrin son onilliyində baş verən ictimai – siyasi proseslərdə, xüsusən, 20 Yanvar faciəsi və Qarabağ uğrunda gedən savaşlarda qocalı - cavanlı, qadınları, kişiləri istənilən azərbaycanlı bayrağı qorumaq üçün öz canını əsirgəməmişdir. Bəli, bizim bayrağımız fəxrimiz, iftixarımız və qürur mənbəyimizdir.

Hər dəfə paytaxtımızdakı “Azneft” meydanının yanından keçərkən Xəzərin sahilində əzəmət, qələbə, milli mənlük rəmzi

olan üçrəngli bayrağımızın vüqarla dalğalandığını görəndə qürur hissi keçirməyə bilmirsən. Bəli, taleyin qisməti ilə biz indiki nəslə respublikamızın müstəqillik əldə etməsini, onun başlıca dövlət atributlarından biri olan Azərbaycan bayrağının qəddini düzəltməsini görmək nəsbib oldu. İndi bayrağımız xarici ölkələrdə respublikamızı təmsil edən səfirliklərimizin binası üstündə dalğalanır. Xarici ölkələrin respublikamıza təyin olunan elçiləri öz etibarnamələrini təqdim etmək üçün Prezident cənab İlham Əliyevin qəbuluna gələrkən fəxri qaravulun önündən ötərək buradakı Azərbaycan bayrağının qarşısında ayaq saxlayıb baş əyirlər. İdmançılarımızın müxtəlif beynəlxalq yarışlarda bayrağımızı hər dəfə yüksəklərə qaldırdıqlarını gördükə qürur hissi keçiririk. Bunları seyr etdikə isə böyük şair M. Hadinin vaxtı ilə ürək yangısı ilə dediyi “Yox millətimin imzası bu imzalar içində” misrası yada düşür. İndi isə hər bir Azərbaycan vətəndaşı iftixarla deyə bilər: “Var millətimin imzası bu imzalar içində”.

Hamımıza məlumdur ki, Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqilliyi üçün əlindən gələni etdi. Güclü, qüdrətli dövlət quraraq onu gələcək nəsillər üçün əmanət qoyub getdi. Göstərdi ki, müstəqillik Azərbaycan xalqının milli sərvətidir. Bu sərvət daimidir, dönməzdir, əbədidir. Onu qorumaq isə zaman - zaman dünyaya gələcək yeni - yeni nəsillərin müqəddəs borcudur.

Bəli, hər bir xalqın ən müqəddəs rəmzlərindən olan bayraq onun varlığının, mövcudluğunun sübutu, dövlət qurmaq və ona sahib çıxmaq bacarığının əsas göstəricisidir. Odur ki, özünü təsdiq simvolu olan bayraq bütün dünyada qürur və güvənc yeri sayılır. Bayraq həm də dövlətin və xalqın kimliyinin, apardığı azadlıq mücadiləsinin, təfəkkür və düşüncə

tərzinin, mənəvi dünyasının göründüyü ən şəffaf və dəqiq meyarıdır. Belə bayraqlardan biri Xəzər dənizinin sahilində, Bakı buxtasında qürurla dalğalanır, bütün dünyaya müstəqil dövlətin varlığını bəyan edir. Bu, Azərbaycan xalqının azadlığını, suverenliyini, öz istiqlalı uğrunda apardığı mübarizəni, milli kimliyini tərənnüm edən üçrəngli bayrağıdır. Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin yadigarı olan bu bayraq xalqımızın azadlıq məfkurəsinə, milli – mənəvi dəyərlərə və ümumbəşəri ideallara sadiqliyini nümayiş etdirir.

Hər bir ölkənin tarixi və dövlətçilik ənənələri onun rəmzlərində və atributlarında öz əksini tapır. Azərbaycan respublikasının bayrağı, gerbi və himni Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyini təcəssüm etdirən müqəddəs rəmzlərdir. Yüz ilə yaxın bir müddətdir ki, üçrəngli dövlət bayrağımız insanlarımız üçün müqəddəs ideal rəmzinə çevrilmişdir. İlk mövcudluğunun 18 ayı dövründə ən istəklili bir varlıq kimi sevilmiş, əzizlənmiş, adına və hüsnünə şeirlər yazılmış, mahnılar bəstələnmişdir.

Görkəmli Azərbaycan yazıçısı və dramaturqu Cəfər Cabbarlı, zəmanəsinin böyük şairləri Məhəmməd Hadi, Əhməd Cavad və başqaları şeirlərində öçrəngli bayrağı böyük sevgiyə öymüş, onu ulduzlardan da yüksəklərdə dayanan nazlı hilala bənzətmişlər.

C.Cabbarlının 29 iyul 1919 – cu ildə “Azərbaycan” qəzetində dərc etdirdiyi “Azərbaycan Bayrağına” şeirində deyilir:

Buraxınız, seyr edəyim, düşünəyim, oxşayayım,
Şu sevimli: üç boyalı, üç mənəli bayrağı!
Mələklərin qanadını üzərimə kölgə salan?
Nə imiş bu? Aman Allah! Od yurduğun yarpağı.
Göy yapraklar, alçıçəklər, yaşıl otlar tapısmı?
Xayır, xayır! Çiçək solur, otlar yerdə tapdanır,

Fəqət bizim bayrağımız yucaları pək sevir,
Yıldızlardan, hilaldan da yüksəklərdə fırlanır...
Bu ay, yıldız, boyaların qurultayı nə demək?
Bizcə şöylə söyləmək:
Bu göy boya göy moğoldan qalmış bir türk nişanı,
Bir türk oğlu olmalı!
Yaşıl boya islamlığın sarsılmayan imanını,
Yürəklərə dolmalı!
Şu al boya azadlığın, təcəddüdün fərmanı,
Mədəniyyət bulmalı!
Səkkiz uclu şu yıldız da səkkiz hərflə "Od yurdu"
Səhərlərə uçmuşdur...
Şu hilal da türk bilgisi düzgün sevgi nişanı...

Bəli, bayraq, gerb, himn kimi rəmzlər milli dövlətçiliyin varlığını, xalqın amallarını obrazlı və bədii dildə ifadə edən mühüm amillərdəndir. Odur ki, özünü təmsil edən simvolu olan bayraq bütün dünyada qürur və güvənc mənbəyi sayılır. Bayraq həm də dövlətin və xalqın kimliyinin, apardığı azadlıq mücadiləsinin, təfəkkür və düşüncə tərzinin, mənəvi dünyasının göründüyü ən şəffaf və dəqiq meyardır. Belə bayraqlardan biri Xəzər dənizinin sahilində, Bakı buxtasının ərazisində qürurla dalğalanır, bütün dünyaya müstəqil dövlətin varlığını nümayiş etdirir. Azərbaycanın Dövlət Bayrağı milli suverenliyin simvolu kimi ölkəmizin bütün vətəndaşları üçün müqəddəs dövlətçilik rəmzlərindən birinə çevrilmişdir. Dövlətin müstəqilliyinin simvolu olan bayraq bütün nəsillər üçün müqəddəs və yenilməzdir. Həmrəylik, türkçülük, dini dəyərlərə hörmət, müasirlik rəmzi olan bayrağımız həm də milli birliyin simvoludur.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin milli maraqlara əsaslanmaqla həyata keçirdiyi uğurlu diplomatiya və hərbi quruculuq siyasəti isə bu ülvü arzusunun, prinsipial məqsədin gerçəkləşəcəyinə birmənalı əminlik yaradır.

İndi bayrağımız dünyanın 180 - dən artıq müstəqil dövlətinin bayraqları ilə bir sırada dalğalanmaqdadır. Azərbaycan Respublikası üçrəngli dövlət bayrağımız altında müstəqillik yolları ilə inamla irəliləyir. Bu gün Azərbaycan adlı bir məmləkət bütün Avropanı qazandığı iqtisadi nailiyyətləri ilə fəth edirsə bu daim uca tutduğumuz bayrağımıza sədaqət rəmzidir. Müstəqilliyimizin, suverenliyimizin ifadəsi olan bayrağımız bu gün Qarabağda dalğalanır. Bayraq meydanından keçərkən ilhamla, inamla, əzəmətlə dalğalanan bayrağımızı lap yaxından seyr edirik. Ona tamaşa etdikcə “Bayraq” şeiri misralara çevrilərək ürəyimizdən dilimizə süzülür:

Ulu əcdadımın Qobustandakı
Qayada cizgisi, Qaval daşındır.
Yüz illər, min illər yol keçib gələn,
Nəsillər yaşadan qan yaddaşındır.
Kəpəzdi, Qoşqardı, Arazdı, Kürdü,
Mayası atəşdən, sudan yoğrulub.
Üç rəngi köçürüb öz varlığına,
Bir aylı gecədə sanki doğulub.
Dönüb bir millətin səcdəgahına.
İgidlər önündə onun and içər.
“Yaşa, ana yurdum, sən yaşa!” – deyər
Girib döyüşlərə canından keçər.
Namusdu, qeyrətdi, şöhrətdi, şandı,
Bayraq ucalanda millət ucalar.

Bayrağı ucaldan oğullar varsa,
O millət həmişə zəfərlər çalar.

Seyran Cavadov

1991 - ci il 18 oktyabr günü. AR AS - nin sessiyası “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Müstəqilliyi Haqqında Konstitusiyaya Aktı” qəbul edir. ADR – dən qalma ən dəyərli miras kimi üçrəngli ay - ulduzlu bayraq təntənəli şəkildə rəyasət heyətinin səhnəsinə gətirilir. Rıqqətdən köksümüz qabarır, sinəmiz qürur hissi ilə dolur. Bu üçrəngli, ay- ulduzlu bayraq atributunda müqəddəs ideallarımızın, milli ideologiyamızın qayəsi öz əksini tapmışdır.

Rənglərdə “türkcülük” (mavi) türk dünyası ilə vəhdətimizə, ”islamçılıq”(yaşıl) islam dünyası ilə din birliyimizə, “müasirlik” (qırmızı) dünya xalqları ilə dostluğumuza, bərabərliyimizə, müasirliyimizə, dünyəviliyimizə, beynəlmiləçiliyimizə bir işarətdir. Tanrı nişanı olan səkkiz guşəli ulduz şumer türklüyündən bizə qalan anlamdadır. Türkün sevimli ağ çadırı həmişə səkkizguşəli olmuşdur. Hətta deyilənlərə görə Peyğəmbər Əfəndimizin özünün də ən sevimli çadırı, səfərlərində qurduğu ağ rəngli, səkkizguşəli türk çadırı olubdur. Çevrəsindəki ay isə İslam dininin dünyəviliyinə, müqəddəsliyinə, işarətdir. İndi müharibə şəraitində yaşadığımız bir zamanda bayraq gününün təsis olunmasının və bayram günü kimi qeyd edilməsinin hərbi vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsində, Xankəndinin mərkəzi meydanında üçrəngli bayrağın qaldırılması uğrunda “Vətən sağ olsun!” deməyi bacaran oğulların tərbiyə edilməsində müstəsna əhəmiyyət daşması danılmazdır. Bəli, üçrəngli, ay - ulduzlu bayrağımız Azərbaycan Milli Hökumətinin 9 noyabr 1918 – ci il tarixli

fərmanı ilə təsis edildi. 1918 – ci il dekabrın 7- də ilk parlamentin açılış iclasında bu əzəmətli bayrağa baxarkən Xalq Cumhuriyyətinin qurucularından olan M. Ə. Rəsulzadə zaman-zaman nəsillərin Azadlıq ruhunu oxşayan məşhur kəlamını da məhz həmin gün dilə gətiribdi: “Bir kərə yüksələn bayraq bir daha enməz!”

Zaman - zaman milli suverenliyimizin simvoluna, müstəqilliyimizin carçısına, azərbaycançılığımızın müqəddəs dövlətçilik rəmzinə çevrilən üçrəngli bayrağa yeni həyat , dəyər verən ulu öndərimiz , ümummilli liderimiz Heydər Əliyev oldu. Onun təşəbbüsü ilə 1990 - cı il noyabrın 17- də azərbaycançılıq məfkurəsinə, eləcə də milli - mənəvi dəyərlərimizə, ümumbəşəri ideallara sadiqliyimizin inikası olaraq üçrəngli bayraq Naxçıvan MR - nin dövlət bayrağı elan edildi və MR - in MM - in binası üstə qaldırıldı. Daha sonra isə bütövlükdə Azərbaycan dövlətinin əsas dövlətçilik atributlarından birinə çevrildi. Ulu öndərin siyasi kursunu ləyaqətlə davam etdirən, sürətli inkişaf tempinin sükançısı, möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin praqmatizmi dövlət rəmzləri sırasında xüsusi yeri olan üçrəngli bayrağa münasibətdə də özünü parlaq büruzə verdi. İlk növbədə bu sahədə qanunvericilik bazası yaradıldı. 2004 - cü il iyunun 8 - də “AR Dövlət bayrağının istifadəsi qaydaları haqqında “ Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edildi. Dövlət bayrağına qanunvericilik aktları təkmilləşdirildi. Möhtərəm prezident 2007 - ci il noyabrın 17 - də isə “Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində Dövlət Bayrağı Meydanının yaradılması haqqında” sərəncam imzaladı. Bütün bunlarla kifayətlənməyən ölkə Prezidenti İlham Əliyevin 17 noyabr 2009 - cu il tarixli sərəncamı ilə noyabrın 9 - nun Dövlət Bayrağı Günü kimi elan etməsi hər bir ölkə

vətəndaşının qürur hissini artıran, dövlətçiliyimizə məhəbbət və ehtiramını yüksəldən yeni bir amilə çevrildi.

İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Dövlət bayrağı Muzeyi yaradıldı. İndi sanki mavi Xəzərin qoynundan günəş çıxır. Çəkisi 350 kq, ölçüləri 70 m x 35m olan üçrəngli bayraq dənizdən doğan Günəş sayaq ətək aç - aç, şəfəq saça - saça aramla səmaya - qülləsi mavilikdə itən, ağ - gümüşü rəngli konusvari sütunun zirvəsinə qalxır.

Baş qaldırıb üfük üstə qərar tutub bərq vuran, açıq səmada göy, al qırmızı və yaşıl rəngə boyanmış dəniz dalğaları tək yellənən , öz nəhəgliyi ilə maviliyə pərdə tutan əzəmətli və möhtəşəm bayrağımızın seyrinə dalırıq.

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin bayrağa xitabən dediyi sözləri “Bizim bayrağımız qürur mənbəyimizdir. Bizim bayrağımız canımızdır, ürəyimizdir” sözləri hamını rıqqətə gətirir. Bəli, inanırıq ki, hər addımında siyasi iradə nümayiş etdirən, ümumxalq məhəbbəti qazanmış möhtərəm Prezidentimiz, Ali baş komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında üçrəngli müqəddəs və möhtəşəm Dövlət Bayrağımız çox keçməz ki, yaxın gələcəkdə Xankəndinin mərkəzi meydanında və Vətənimizin tacı sayılan, Üzeyir yurdu – Şuşanın başı üzərində də əzəmətli dalğalanacaqdır. Erməni - daşnak faşistləri tərəfindən məqbərəsi yerlə yeksan edilmiş Molla Pənah Vaqifin, heykəlləri dağıdılmış Üzeyir bəyin, Natəvan xanımın, Bülbülün, qəbir daşları oğurlanmış neçə - neçə Vətən övladlarının cəlayi – Vətən olmuş ruhları nəhayət rahatlıq tapacaq. Müstəqil dövlət kimi varlığımızı təsdiqləyən tarixi hadisələrin sevincini yaşadığca qürur mənbəyimiz olan üçrəngli bayrağımız fərəhli anlarımızın əsas atributu kimi daim yüksəklərdə dalğalanır. Əlli milyondan artıq azərbaycanlının

qəlbindən keçən “Dünən var idik, bu gün yaşayırıq, sabah da olacağıq” sözlərinin ifadəsi olan bayrağımız əbədiyyət, müqəddəslik simvolu, qürur mənbəyimizdir. Azadlıq uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin ruhunu yaşadan bayrağımız dünya birliyində bizi tanıdan, təmsil edən siyasi pasportumuz, mədəniyyətimiz, milli təfəkkür və məfkurəmizdir. Son illərdə istər xarici ölkələrdə, istərsə də Bakıda keçirilən bir - birindən əhəmiyyətli tədbirləri, simpozium və konfransların sayını hesablamaqla bitməz. Təsəvvür edək ki, sayı minlərlə ölçülən həmin mərasimlərdə Azərbaycanımızı təmsil edən bayrağımız həm də uğurlarımızın, varlığımızın, gələcəyimizin rəmzi kimi dalğalanır.

Bu gün Azərbaycan adlı bir məmləkət bütün Avropanı qazandığı iqtisadi nailiyyətləri ilə fəth edirsə bu daim uca tutduğumuz bayrağımıza sədəğət rəmzidir. Amma müstəqilliyimizin, suverenliyimizin ifadəsi olan bayrağımızın dalğalanacağı daha bir ünvan bizi gözləyir. Üçrəngli bayrağımız altında xalqımız bundan sonra böyük qələbələrə imza atacaq, azad, müstəqil respublikamızın ən xoşbəxt vətəndaşları kimi yaşamaqla fəxr edəcəkdir.

Bayraq, gerb və himn hər bir dövlətin, millətin rəsmi atributudur. Bu atributlar hər bir millət üçün o qədər müqəddəsdir ki, qərar tutduğu yüksəklikdən enməməsi üçün ona canlar fəda olunur. Uğrunda canlar fəda olmuş bayraqlardan biri də üçrəngli, ay - ulduzlu hilalımız - Azərbaycan bayrağıdır. Heç gördünüzmü balaca- toppuş əllərində üçrəngli bayrağımızı yelləyə - yelləyə ata - anasının əlindən tutub bağçaya, məktəbə gedən körpələrimizi. XX əsrin əvvəllərində millətin istiqlalı üçün savaşıqların ən böyük arzusu bu mənzərəni görmək idi.

Bayrağımız uzun illər tarixin yaşadığı ağır və məşəqqətli illərin qaranlıq pərdəsi arxasında gün işığına , dalğalanmağa həsrət qaldı. Vaxtilə adını çəkən, rənglərin, ay - ulduzlu hilalın mənasını dilə gətirən uzaq Sibirdə çürüməli, yerdə qalanları məhv edilməli idi. Bayrağımızı işıqdan əbədi məhrum edənlər bilmirdilər ki, yeri - göyü nurlandıran ay və ulduzlar qaranlığa gömülə bilməzlər...

Bayrağımızın üçrəngli olması ideyasının müəllifi Əli bəy Hüseynzadədir. Ay - ulduzlu və üçrəngli bayraq onun düşüncələrini ehtiva edirdi. Mavi rəng türklüyü, qırmızı rəng müasirliyi, yaşıl rəng isə dinimizə bağlılığı ifadə edir. Türk milli şüurunun təkamülü və onun orta əsrlərin ümmət fəlsəfəsindən milliyyət müstəvisinə çevrilməsi də Əli bəy Hüseynzadənin üç düsturu ilə bağlıdır. O düstur bu gün milli ideologiyamızın əsas prinsipləri kimi bayrağımızın rəngində öz əksini tapır. Əli bəy Hüseynzadənin Azərbaycanın siyasi və milli – ideoloji xəttini ifadə edən mülahizələri sonrakı mərhələdə milli özünü təsdiq və istiqlal savaşının işıqlı yollarını nişan verdi. Bu gün o yolla Türkiyə və Azərbaycan qardaş kimi əl - əl , çiyin - çiyinə bərabər gedirlər.

Bayrağın üzərindəki ağrəngli ay nişanı türkçülüü, səkkizguşəli ulduz isə “Azərbaycan” sözünün əski əlifbada səkkiz hərflə yazılışının göstəricisidir. Mülahizələrə görə, 1918 - ci ildə Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin dövlət prinsipləri müəyyənləşərkən səkkiz atributa əsaslanıb. Bunlar türkçülük, islamçılıq, çağdaşlıq, dövlətçilik, demokratiklik, bərabərlik, azərbaycançılıq və mədəniyyətlikdir. Səkkizguşəli ulduzun hər bucağı bu prinsiplərin bir rəmzindəndir.

Doğma Azərbaycanımızı müstəqil, suveren görmək həmişə qeyrətli babalarımızın arzusu olub. Bu arzunu reallaşdırmaq,

həqiqətə çevirmək üçün nə qədər qurbanlar vermişik. Səttərhan, Şeyx Məhəmməd Xiyabani, Məmməd Əmin Rəsulzadə, Seyid Cəfər Pişəvəri və başqaları Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda mübarizə meydanına atılıblar.

Milli Bayrağımız Azərbaycan Respublikasının tanıtım vəsiqəsi, dövlətçilik rəmzidir. Milli bayraq - siyasi, ideoloji, mənəvi baxımdan bir millətin və bu milləti təşkil edən dövlətin mövcudluğunu təsdiqləyən rəmzidir. “Bayraq “ sözü ümumtürk mənşəlidir və tarixi çox qədimdir. Tarixən azəri türkləri başibələli xalq olub. Daim yadellilər tərəfindən hücumla məruz qalan, dəfələrlə sınağa çəkilən xalqımız çoxlu yad təsirlərlə üzləşib. Bunlara mətənətlə cavab verməyə cürətimiz çatıb. Müasirlik, türkçülük, etiqad azadlığı ideyalarını əks etdirən bayraq xalqın birlik arzularının nə qədər böyük olduğunu bariz nümunəsidir.

Azərbaycanlı milli düşüncəsində də əsas dövlət rəmzlərindən olan bayrağa münasibət tarix boyu özünü qabarıq göstərmiş, xalqımızın milli mövcudluq nişanəsi sayılmışdır. Tariximizin ən dəyərli eksponatları sırasında yer tutan qədim dövlət rəmzləri və bayraqlar bizə Azərbaycan ərazisində mövcud olmuş dövlətlərin tarixini öyrənməyə köməklik edir.

2009 - cu il noyabrın 17 - də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tarixi bir sərəncama imza atdı. İlk dəfə olaraq milli bayrağa olan sevgi dövlət tərəfindən rəsmiləşdirilərək hər il bu ayın 9- nun Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd edilməsi və qeyri – iş günü elan edilməsi qüvvəyə mindi. Prezidentin “Bayraq gününün təsis olunması” ilə bağlı verdiyi fərman Milli Məclisin qərarı ilə Konstitusiyamızın Əmək Məcəlləsinin 105 – ci maddəsinə müvafiq olaraq qeyri iş günü hesab edildi. Bayram Günü ilə bağlı verilən

sərəncamdan öncə də dövlət başçısı bu vacib milli atributumuz barədə mötəbər sərəncam imzalamışdı.

Varlığını təsdiqləyən bayrağımızla bağlı bu tarixin seçilməsi təsadüf deyildi. ... 1990 - cı ildə doğma vətəni Naxçıvana qayıdaraq Azərbaycanın müstəqilliyinin əbədiliyi naminə fədakarlığını vətəndaş yangısı və məsuliyyəti ilə davam etdirən ümummilli lider Heydər Əliyevin gördüyü işlərin hər biri bir salnamə kimi tariximizə yazılsa da onların arasında gələcək taleyimizi müəyyənləşdirən daha mühüm, əhəmiyyəti ilə seçilənləri də az deyildi.

1991 - ci il fevralın 5 - də Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti “Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununu qəbul etmişdir. Bu Konstitusiya qanunu ilə üçrəngli milli bayrağımız Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı kimi təsdiq olunmuşdur.

“Bayraq sözü ümumtürk mənşəlidir və tarixi çox qədimdir. “Hələ min il bundan əvvəl böyük türk dilçi alimi Mahmud Kaşğarının məşhur “Divanü- lüğət -it - türk” əsərində bu söz müasir dilimizdəki mənada və BAYRAK - BATRAK fonetik variantlarında qeydə alınmışdır. Eyni zamanda tədqiqatçıların fikrincə, həmin söz “BATIRAK” semantic – struktur təkamül modeli əsasında yaranmışdır.

BATIR (batırmaq, ”sancmaq”) felindən törəmişdir. Onu da qeyd edək ki, müasir türk dilində BAYRAQ sözü ilə yanaşı SANCAQ sözü də işlədilir ki, o da SANCMAQ felindən yaranmışdır”. “Bayraq” sözü bir müstəqillik işarəsidir. Müasir anlamda bayraq dövlətimizin, millətimizin müstəqillik, suverenlik, milli azadlıq və istiqlal rəmzi funksiyasında işlənməkdədir. Dövlət bayrağı müqəddəs anlam daşıyır. Millətin qeyrəti, namusu, şərəfi, ləyaqəti bayraqda ifadə olunmuşdur.

Bayraq milli azadlığın, istiqlal ideyalarının, bəşər sivilizasiyasında istər xalqın, istərsə də dövlətin yerinin və rolunun təcəssümüdür.

2010 - cu il sentyabrın 1- də Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Bakıda Dövlət Bayrağı Meydanının açılışı keçirildi və dünyanın ən böyük bayrağı paytaxtımızın səmasında dalğalandı. Bayraq dirəyinin hündürlüyü 162 metr, onun zirvəsində dalğalanan üçrəngli bayrağın uzunluğu 70, eni 35 metrdir.

Meydanda Dövlət Bayrağı Muzeyi yaradılıb. 2010 – ci il noyabrın 9 - da Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə açılan muzeydə müxtəlif dövrlərdə Azərbaycan ərazisində mövcud olmuş dövlətlərin, xanlıqların bayraqları, gerblər, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin qoşun növlərinin döyüş bayraqları nümayiş olunur.

Dinamik və sürətli inkişaf tempinə görə lider mövqeyini inamla davam etdirən müstəqil Azərbaycan özünün şərəfli dövlətçilik tarixinin daha bir əlamətdar bayramını – Dövlət Bayrağı Gününü qeyd etməyə hazırlaşır. Bütün sahələrdə keçid dövrünü başa vuran, dünyanın inkişaf etmiş ölkələri sırasına daxil olmağı qarşıya məqsəd qoyan, beynəlxalq arenada özünəlayiq yer tutan, qüdrətli dövlət quruculuğu yolunda uğurlu addımlar atan respublikamızda belə bir bayramın təsis edilməsi və təntənəli qeyd olunması, başlıca arzusu Azərbaycan dövlətinin güclənməsi olan xalqımızın vətənpərvərlik ruhunun bariz ifadəsidir. Müstəqillik ən böyük sərvətimiz, ən böyük xoşbəxtliyimizdir. Onun əsas rəmzlərindən biri olan üçrəngli bayrağımız müstəqilliyimizin qarantıdır.

Bu gün Azərbaycan boyu dalğalanan üçrəngli bayrağımızın tarixi elə milli dövlətçiliyimizin keçdiyi sınaqların tarixi kimi dəyərləndirilməlidir.

Milli bayraq dövlətçiliyimizin rəmzi kimi nəsillərin qəlbində özünə yer tutur. Bu bayrağı qaldıranlar üç rəngin ideyalarından ayrılmırlar. İnanırlar ki, bir kərə yüksələn bayraq bir daha enməyəcək, yenə də yüksəklərdə dalğalanacaq.

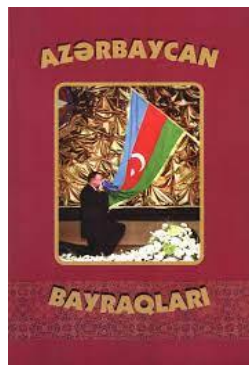
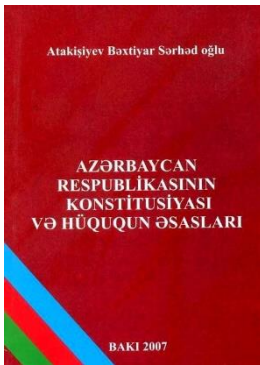
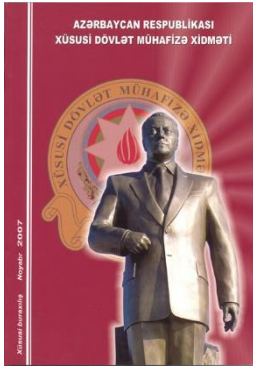
Xalqımız müstəqilliyimizin əbədi və dönməzliyi, Azərbaycanın çiçəklənməsi istiqamətində ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin titanik fəaliyyətini, əvəzsiz xidmətlərini sonsuz minnətdarlıq və ehtiramla yada salır.

Ulu öndərin siyasi kursunu inamla və qətiyyətlə davam etdirən ölkə başçısı İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi 1993 – 2003 – cu illər Azərbaycan üçün həlledici olmuşdur: “Məhz o illərdə Azərbaycanda iqtisadi, siyasi sabitlik yaranmış, ölkə dünya birliyinə özünü təqdim edə bilmişdir. Biz beynəlxalq təşkilatlara üzv olduq. Azərbaycan bayrağı bütün beynəlxalq təşkilatlarda dalğalanmağa başlamışdır. Azərbaycan xarici tərəfdaşlarla çox uğurlu və qarşılıqlı hörmət əsasında münasibətlər qura bilmişdir. O proseslər bu gün də Azərbaycanın inkişafını təmin edir və onilliklər bundan sonra da Azərbaycanın uğurlu inkişafını müəyyən edəcəkdir”

Böyük iftixarla öpüb altından keçdiyimiz dövlət bayrağımızın müqəddəsliyini və zərb - məsələ çevrilmiş bu sözləri heç vaxt unutmamalıyıq: “Bayraqları bayraq edən üstündəki qandır, Torpaq əgər uğrunda ölən varsa, Vətəndir”

Bayraq bir millətin özünüdürki,
Qeyrəti, məsləki, əqidəsidir.
İliyindən keçib, canından gələn,

Dilində g y r n haqqın səsidir.
Xətai idrakı, Babək qılıncı,
Korođlu sazının  z simidir o.
Babam Füzulinin qərib məzarı,
H ləbd  soyulan N simidir o.
Dik saxla bařını, dik tut, bayrađım!
Q ddin  yilm sin heç vaxt bir daha.
Hələ qarřıdadır sənin xoř  ađın,
Gedək o günləri dođan sabaha!

Dünyanın hər guşəsində qəlbi vətən eşqi ilə çırpınan bütün azərbaycanlıları, respublikamızın gələcəyə nikbin baxan vətəndaşlarını Dövlət bayrağı Günü münasibəti ilə təbrik edir, hamıya vahid ideya ətrafında birləşmək, qarşıda duran nəhəng işlərdə uğurlar arzulayırıq.

Yaşasın Milli Bayrağımız!

Bayraq Günü ilə bağlı kiçik yaşlı oxucular üçün nağıl otağında Azərbaycan, Vətən, Bayraq, Dirçəliş, Müstəqillik mövzusunda yazıçı və şairlərin qələmə aldığı əsərlərdən ucadan oxular, səhərçiklər hazırlamaqla, onlarda vətənə məhəbbət aşılamaq, bayrağımızın tarixini, mənasını başa salmaq olar. Həmçinin bayraqla əlaqədar Uşaq kitabxanalarında keçirilən tədbirlərdən biri də sual-cavab gecələri, viktorinalar, oxucular arasında bilik yarışmalarıdır. Bu tədbirlər oxucuların mövzu ilə əlaqədar biliklərini üzə çıxardır, bilmədiklərini isə öyrədir. Sual-cavab gecələri və viktorinalar canlı söhbət və müsahibə şəklində keçirilir. Bu da oxucuları Azərbaycanın tarixi, bayrağı ilə bağlı olan sualların aydınlaşdırılmasına xidmət edir.

Kitabxanalarda Bayraq günü ilə bağlı kitabxanaçı oxucularla söhbət apara bilər. Bildiyimiz kimi kitabxana bilik məbədgahıdır, kitab və ədəbiyyat isə tərbiyə işində böyük qüvvədir, Azərbaycan bayrağının nə kimi əhəmiyyət daşıdığına təbliği, izahı və öyrədilməsində kitabxanaların özlərinə məxsus spesifik imkanları vardır. Yəni başqa sözlə desək, kitabxanalar kitabın tərbiyəvi rolundan geniş və hərtərəfli, məqsədyönlü istifadə etməklə, təhsil müəssisələri ilə birlikdə vətəni, onun atributlarını necə sevməyin öyrənilməsi işində yaxından iştirak etməlidir. Mənim fikrimcə kitabxanaçı elmdə öyrənməyin

sirlərini öyrədən mütəxəssis sayılır. Kitabxanaçılıq işində adətən belə bir qayda özünü doğrultmuşdur ki, məktəblilərin, yeniyetmələrin, gənc oğlan və qızların düşünmək və öyrənmək qabiliyyətini fəallaşdırmaq üçün hansı iş üsulundan istifadə edilsə, edilsin kitabxananın apardığı söhbət aparıcı rol oynayır. Bu gün aparılan tərbiyə işinin əsas qayəsi müstəqil, demokratik, hüquqi dövlət qurmağa qadir olan və həmin cəmiyyətdə yaşayacaq gənclər yetişdirməkdir. Bu tərbiyə sisteminin əsas tərkib hissələrindən biri də vətənpərvərlik tərbiyəsidir. Kitabxanaçı “Azərbaycan bayrağı, dirçəliş, müstəqillik, vətəndaşlıq “ anlayışı ilə yanaşı “vətənpərvərlik” anlayışı haqqında da geniş məlumat verməlidir. Çünki vətənpərvərlik elə bir hisdir ki, hər kəsin fəaliyyətinə məqsədyönlülük verir, məktəblilərin, gənclərin vahid məqsəddə birləşməsinə kömək edir. Bu gün xüsusilə məktəblilərdə, gənclərdə Vətənə məhəbbət və vətənpərvərlik hissini inkişaf etdirmək daha vacibdir.

Məhz bu məqsədlə kitabxanaçı uşaqlara, məktəblilərə, yeniyetmələrə öyrətməlidir ki, müstəqillik yolunda xalqımızın göstərdiyi vətənpərvərlik onların vətənə sevgisindən doğur. Bayrağımızın, Dirçəlişimizin, Müstəqilliyimizin, Konstitusiyamızın təbliği mövzusunda olan tədbirlərdə məktəblilərdə, gənclərdə Vətənə , doğulduğu torpağa, mənsub olduğu xalqa, dövlətə və onun rəmzlərinə dərin hörmət hissi aşılanmalıdır. Dövlətimizin himni, Dövlət gerbi, Milli bayrağının mənasının izah edilməsi, bunların müqəddəslik ideyasının oxuculara öyrədilməsi ön plana çəkilməlidir. Kitabxanada mövzu ilə bağlı inşa, rəsm müsabiqəsi keçirmək olar və bu tədbirlər oxucular üçün maraqlı olar. Belə ki, kitabxanaçı müsabiqələrin keçirilməsi ilə bağlı yazılmış elanı kitabxananın divarından asır və oxucuların işlərinin

toplanmasına, seçilməsinə 1 ay vaxt ayırır. Bu müddət ərzində uşaqlar tərəfindən təhvil verilən işlər içərisində ən yaxşı inşa, rəsm müəyyən olunur. Həmin oxucular müsabiqənin qalibi elan olunur və müxtəlif hədiyyələrlə kitabxananın müdiriyyəti tərəfindən mükafatlandırılırlar. Müsabiqəni “Bir kərə yüksələn bayraq bir daha enməz” başlığı ilə adlandırmaq olar.

Şeir müsabiqəsinin keçirilməsi də təqdirə layiq olardı. Şeir müsabiqəsi uşaqların ən çox sevdiyi tədbirlərdən biridir. Çünki, uşaqlar belə tədbirlərdə özlərinin şeir demək bacarıqlarını nümayiş etdirirlər. Bu tədbir yaxşı olardı ki, orta və yuxarı yaş qrup oxucular arasında keçirilsin.

Oxucular əllərində Azərbaycan bayrağı Tünzalə Ağayevanın ifasında “Mən fəxr edirəm ki, Azərbaycanlıyam” mahnısının sədaları altında səhnəyə daxil olub, şeirlərini deməyə başlayırlar.

Ay – ulduzlu bayrağım
Başım üstə hər zaman,
Alov kimi dalğalan.
Sənə kəc baxanların
Gözünə çöksün duman.

Ay ulduzlu bayrağım,
Günəş üzlü bayrağım.
Rəngin mavi, al, yaşıl,
Sənə necə yaraşır...
Seyr etdikcə hüsnünü
Sevincim aşır – daşır.
Ay – ulduzlu bayrağım,
Günəş üzlü bayrağım.

Günəş göylərdə sönməz,
Uçan ox geri dönməz.
Bir kərə qalxan bayraq,
Heç vaxt bir daha enməz.
Ay – ulduzlu bayrağım,
Günəş üzlü bayrağım.

And içib birər – birər,
Balaca Heydərçilər.
Onlar qaldıracaqlar
Səni günəşə qədər,
Ay ulduzlu bayrağım,
Günəş üzlü bayrağım.

Azərbaycanım

Göz açıb dünyaya gəldiyim gündən,
Ömrümü adına bağlamışam mən.
Sənsiz mən kiməm ki, vətən, ay vətən,
Ay arzum, diləyim, ruhum, vicdanım
Könlümün sevinci Azərbaycanım.

Sən varsan, ömrüm də güllü bahardır,
Mənə hər addımda taleyim yardıdır.
Sənsiz yerişim də müşkül olardı
Sənsən üfüqlərdə şəfəqim, danım,
Hər qumu bir inci Azərbaycanım!

Nə çoxdur dünyada ellər, obalar,
Hər elin öz adı, öz ünvanı var,
Övlada can deyən anası olar,
Qoysana adını hər yerdə anım,
Həmişə birinci Azərbaycanım!

Qara daşa dəyməz gövhərim sənsiz,
Bu geniş dünyada yox yerim sənsiz,
Bir gün dara düşsəm, de görüm, sənsiz
Hikmət döyüşündə neçə dayanım,
Sözümün qılınıcı Azərbaycanım!

Seyran Cavadov

Vətənin qüruru, xalqın qüruru,
Müqəddəs varlıqdır, dövlət bayrağı!
Ucadan ucadır, uludan ulu,
Azadlıq rəmzidir, dövlət bayrağı!

Bir dəfə qalxıbdir. Bir daha enməz.
Düşmənin qarşısında heç vaxt əyilməz.
Döyüşdə qalibdir, rəngi dəyişməz.
Ölkəyə şöhrətdir, dövlət bayrağı!

Bayraqlar içində ucadır başı.
Tarixi varaqla, bilinmir yaşı.
Onunla fəxr edir, hər vətəndaşı.
Günəştək parlaqdır, dövlət bayrağı!

Bayrağa baxıram, göyləri dədir,

Başının üstündə, duman çəkilir.
Xəyala dalıram, ruhum dincəlidir.
Qürur mənbəyidir, dövlət bayrağı!

Milli qürurumuz, gərəyimizsən,
Sən bizim şərəfli tariximizsən.
Zaman dəyişsə də dəyişməmişən,
Sonda qürurumsan dövlət bayrağı!

Müstəqil dövlətin rəmzidir bayraq!
Azad bir dövlətin əzmidir bayraq!
Azəri xalqının fəxridir bayraq!
Yaşa səni, yaşa üçrəngli bayraq !

Əli Köçkün

Gerbim, himnim, bayrağım

Sərvətimdi, varımdı
Yenilməz vüqarımdı.
Andım, iftixarımdı
Gerbim, himnim, bayrağım.

Sinəmdəki bu həvəs,
Şəhid qanına əvəz.
Aləmə salıbdı səs
Gerbim, himnim, bayrağım.

Ana Kürdü, Arazdı,
Vəsf eləsəm də azdı.
Təzə bahardı, yazdı
Gerbim, himnim, bayrağım.

Varlığımdır, səddimdir
Basılmaz sərhəddimdir.
Səsim, imzam, xəttimdir
Gerbim, himnim, bayrağım.

Kəpəzdi, Savalandı
Ürəyimdəki qandı.
Anam Azərbaycanı
Gerbim, himnim, bayrağım.

Bayrağımız

Ay – ulduzlu gur şəfəqli,
Göz oxşayan, bər – bəzəkli,
Göy, qırmızı, yaşıl rəngli,
Dalğalanan bayrağımız.

Sən millətin qürurusan,
Odun şöhrət, sünbülün şan.
Yenilməzdir Azərbaycan.
Ucal hər an bayrağımız.

Tanrı bizi darda qoymaz.
Gözəlliyə fələk qıymaz.
Səndən heç vaxt könül doymaz.
Məğrur dayan, bayrağımız.

Öz yerin var yer üzündə,
Bir bəzəksən el gözündə.

Şuşada, Cıdır düzündə.
Qalx, dalğalan, bayrağımız.

Azərbaycan

Od tutub yandı sinəmdə həqiqət çırağı,
Sənə sevgim dilə gəlməz, sən eşqim ocağı,
Can fəda olsun sənə, xoşdur Vətən qucağı.
Mən ki candan aşıqəm, ey mənə eşqə salan,
Azərbaycan, türkün Vətəni, can sənə qurban.

Yandır haqqın məşəlini, aləm nura dönsün,
Çıxsın yağı düşmən önünə, ərlər öyünsün,
Üçrəngli bayrağı qaldır, dünyada görünsün.
Çal cəngini, olsun yağımın bağı qızıl qan,
Azərbaycan, türkün Vətəni, can sənə qurban.

Sən Təbrizsən, Bakısan, Ərdəbilsən, Gəncəsən,
Dəmir qapı Dərbəndsən, Qarabağ, Əlincəsən,
Sən Azəri türkünün namusu, qeyrətisən.
Türk aslanı doğulsun, amalı, eşqi Turan.
Azərbaycan, türkün Vətəni, can sənə qurban.

Vətənim, səni can yangısı ilə sevirəm,
Önündə diz çökərəm, torpağını öpərəm,
Baş qoyub daşın üstə sənə səcdə edərəm.
Bu diyarı bəxş edib, aləmləri yaradan.
Azərbaycan, türkün Vətəni, can sənə qurban.

Qəlbimdə yuva qurmuş Vətən adlı sevgisən.

Can verən şəhidlərin azadlıq nəğməsisən.
Beş yerə parçalanmış bir yurdun haqq səsisən.
Dinindir gözəl islam, and yerindir o Quran,
Azərbaycan, türkün Vətəni, can sənə qurban.

Ələkbər Sadiq

Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin Milli Bayrağı

Türkiстан elləri öpüb alınını,
Söyləyir dərđini sənə, bayrağım.
Üç rəngin əksini “Quzğun Dəniz” dən,
Ərmağan yolla sən yara, bayrağım.

Gedirkən Turana çıxdın qarşıma,
Kölgən dövlət quşu, qondu başına.
İzin ver, gözümdən coşan yaşıma,
Dinlətsin dərđini aha, bayrağım.

Qanı Xan soyundan aldığın rəngi,
Qucamış ilhamla müsəlman bəyi.
İlhamın övladı, dinin dirəyi,
Gətirdin könlümə səfa, bayrağım.

Köksümdə tufanlar, gəldim iləri,
Öpüm kölgən düşən mübarək yeri.
Allahın yıldızı, o gözəl pəri,
Sığınmış qoynunda Aya, bayrağım!

Əhməd Cavad

Bayraq

Torpağım üstünə kölgələr salan
Mənim varlığımın cilasası – bayraq.
Zəfərdən doğulmuş Göytürkdən qalan
Qurdbaşlı bayrağın balası bayraq.

Üçrəngli bayrağın kölgəsində mən
Qaraca torpağı Vətən görmüşəm.
Zəfər güllərini dövrü – qədimdən
Bayraq işığında bitən görmüşəm.

Bayraq mənliyimdir, bayraq kimliyim,
Bayraq – öz yurduma öz hakimliyim.
Harda əcdadımın ayaq izi var,
Bu zəfər bayrağım orda dikəlsin.
Keçdiyi yerlərdə dağlar – yamaclar
Onun huzuruna salama gəlsin.

Tarixdən qədimdir, zamandan qoca
Mənim bayrağıma sancılan hilal.
Aləmə nur saçdı tarix boyunca
Məbədlər başına tac olan hilal.

Daim ucalasan! Savaş günündə
Əsgər silahıyla səni tən görüm.
Yalnız zəfər çalmış şəhid önündə
Səni alqış üçün əyilən görüm.

Bəxtiyar Vahabzadə

Bayraq – Vətən deməkdir.
Vətən onun varlığı.
Vətən yoxdursa əgər,
Yoxdur onun bayrağı.

Sevirəm bayrağımı.
Öz ana dilim kimi.
Qaldırırım havaya.
Onu sağ əlim kimi.

Od – alovdan keçibdir,
Bu bayraq zaman - zaman.
Bu bayraq and yerimiz.
İnam yerimiz - Quran.

Bu bayrağın arxası,
Qranitdir, qayadır.
Yolumuz Kəlbəcərə,
Ağdama, Şuşayadır!

Vəli Əhməd

Milli bayraq

Dalğalan, ey milli bayraq!
Öz zirvəndən enmə yerə.
Başlanıbdır təzə növraq,
Keçsin gələn nəsillərə.
Qüvvətini səndən alır
Mın nemətli od diyarım.
Təzə - təzə cığır salır
Ümidlərim, arzularım.
Mərd çixmısan imtahandan,
Vüqarına min bir alqış.
Atalardan – babalardan
Vüqar bizə miras qalmış.
Rəngindəki o qırmızı
Şəhidlərin al qanıdır.
Od nəfəsi – yurdumuzu
Yer üzünə o tanıdır.

Şövkət Horovlu

Bir kərə yüksələn bayraq bir daha enməz!

9 noyabr Bayraq günü Azərbaycan tarixinin ən şərəfli, ən əziz və ən müqəddəs günü! Bütün kitabxanalarda, mədəniyyət ocaqlarında böyük təntənə ilə qeyd olunmalı, istiqlal yolunda canlarını qurbqın vermiş Vətən oğullarının xatirəsi yad edilməlidir. Həmin gün kitabxanamız da bayram libası geyir. Tədbirə kitabxananın müdiriyyəti tərəfindən milli Qəhrəmanlar, görkəmli şəxslər, müəllimlər, bir sıra qonaqlar dəvət olunur.

Foyenin və zalın divarlarına Bayraq haqqında deyilmiş sitatlar yazılmış plakatlar asılır.

1. Bayrağımız qürur mənbəyimizdir
2. Bayrağımız eşidilən səsimiz, duyulan nəfəsimizdir
3. Bir kərə yüksələn bayraq, bir daha enməz
4. İlhamla, inamla dalğalanan bayrağımız
5. Türkçülük, Müasirlik və İslamçılıq bayramı
6. Azərbaycan bayrağı – fəxrimiz, vüqarımız
7. Bayraq müstəqilliyimizin simvoludur
8. Qüdrətli Azərbaycanın gücünün, əbədi müstəqilliyinin parlaq nümunəsi
9. Ölkəmizin unudulmaz tarixi hadisəsi
10. Üçrəngli bayrağınla məsud yaşa Azərbaycan!
11. Müstəqilliyimizin və milli mənsubiyyətimizin müqəddəs rəmzi olan bayrağımız

Səhnədə Ümummilli lider Heydər Əliyevin şəkilləri, Bayraq haqqında yazılmış şeirlərdən parçalar asılır. Əllərində Azərbaycan bayrağı tutmuş bir dəstə məktəbli oxucular səhnəyə daxil olurlar.

Dalğalan – dalğalan şanlı bayrağım,
Sən ki müstəqilsən, o mənə bəsdİ.
Bütün rəqiblərin, tor quranların,
Səyi, ixtilafı bil ki əbəsdİ.

Milli bayrağımın hər dalğasında,
Qoca Şərqi manifesti oxunur.
Yol gələn sabahım doğulan Günəş.
Bayrağımın dalğasına toxunur.

Qürur keçirirəm azadlığımdan,
İndi qoltuqlarda yaşamırıq biz.
Geniş addımlarla yollar çəkirik,
Gülüstana dönür varlı ölkəmiz.

Yol Allahın yolu: Yol mədəniyyət,
Bütün yüksəlişlər yollardan keçir.
Qara qızıl millətimin çörəyi,
Hər zəhmətkeş çörəyinə and içir.
Fərhad Rza

Əcdadımız Koroğludur, Babəkdir bizim
Nizamilər, Füzulilər vətəniyəm mən,
Nəsimiyə öyrətdim ki, igidlik, dözümlük
Soyulsa da qoy dönməsin əqidəsindən,

Odlar yurdu, Odlar yurdu Azərbaycanım,
Naxçıvanım, Lənkəranım, Qarabağım mən.
Yolun azmış azğınlara bir həyəcanım,
İldırımlar səcdə edən yanar dağım mən.
Sonra oxuculardan biri aşağıdakı misraları deyir:

Oxu, dodağım mənim!
Alış, ocağım mənim!
İstiqlal havasını, xoşbəxtlik nəğməsini
Ürəkdə yanan işıq, damarda qan oxusun!
Ölməz Əhməd Cavadın "Azərbaycan" şeirini
Ölməz Səməd Vurğunun "Azərbaycan" şeirini

Azərbaycan oxusun!!! Azərbaycan oxusun!!!

R. Behbudovun ifasında “Azərbaycan” mahnısı səsləndirilir. Oxucular səhnənin iki tərəfindən tamaşaçılara doğru irəliləyirlər, əllərindəki qərənfilləri tək – tək qonaqlara təqdim edib, onları bayram münasibətilə təbrik edirlər.

Səhnəyə biri qız, biri oğlan olmaqla iki oxucu çıxır.

I Oxucu 1918 – ci il 9 noyabr

II Oxucu: Çəkdiyin həqarətlərə son qoyuldu o gün
Vətən

I Oxucu: Gözündə istiqlal günəşindən axıb gələn işıq
dolaşdı o gün Vətən!

II Oxucu: Azərbaycan müstəqil və azad bir
respublikadır” dedilər o gün Vətən!

I Oxucu: Bu xoş gün bütün azərilərin , əsarətdə olan
türklərin milli bayramına çevrildi, Vətən!

II Oxucu: Evlərə sevinc gətirdi, bağlı qapıları açıb
adamlara şadlıq, istiqlaliyyət sözünü pıçıldadı o gün
Vətən!

I Oxucu: 28 mayın xoşbəxtlik rəmzi olan
üçrəngli bayrağını müqəddəs əmanət kimi qorudu
övladın, Vətən!

*Azərbaycanın Dövlət Himni səslənir (Bütün zal ayağa
qalxır və himni oxuyur)*

Səhnədəki aparıcıları digərləri əvəz edir.

I Aparıcı: Sən gəlişinlə bağlı qapıları açıb qaranlıqlara
ışıq saldın, Azərbaycan bayrağı, istiqlal!

II Aparıcı: Ayağın dəyən hər qarış ana torpağımız gül –
çiçəyə büründü, Azərbaycan bayrağı, istiqlal!

I Aparıcı: Nə böyük qüdrətin , sehrin var, Azərbaycan bayrağı, istiqlal!

II Aparıcı: Azərbaycan bayrağı . Yaşayan millətin qəlbində can, İstiqlal, səadət, həyat, zəfər, şərəf, şan!

I Aparıcı: Azad Azərbaycanda xalq xoşbəxt, əsarət və istibdaddan uzaq ömür – gün sürürdü. Həyat gözəl, yaşamaq mənalı idi.

Azərbaycan xalq musiqisi səslənir. Oxuculardan ibarət rəqs qrupu rəqs edirlər. Səhnəyə həyacanlı halda iki oxucu daxil olur.

I Aparıcı: İblis nədir?

II Aparıcı: İblis, bütün insanlara xain olan qüvvət!

I Aparıcı: Evlərə girib yanan ocaqları söndürən, çıxan tüstünü kəsən!

II Aparıcı: Xalqların qanı bahasına əldə etdiyi azadlığı ondan tutub alan!

I Aparıcı: İblis nədir?

II Aparıcı: Cümlə xəyanətlərə bais...

I Aparıcı: Ya hər kəsə xain olan insan nədir?

II Aparıcı: İblis!

I Aparıcı: İblis, içərisindəki kini, xəyanəti qılınca döndərüb 1920 – ci il aprelin 28 – də XI Qızıl Ordu altında Bakıya

matəm ab – havası gətirdi. Yüzlərlə Azərbaycan əsgəri qətlə
yeterildi o gün!

II Aparıcı: Ana bacıların ahı, fəryadı ərşə qalxdı o gün!

I Aparıcı: Daş – torpaq oda döndü canımdakı sazaqdan!

II Aparıcı: Harda nakam Müşfiqi dəldi- deşdi güllələr.

I Aparıcı: Harda Əhməd Cavadı vaxtsiz ölüm haqladı.

II Aparıcı: Azərbaycan xalqının sarsılmaz dayaqları

I Aparıcı: Bax o zaman laxladı!!!

II Aparıcı: O zaman ayrı düşdüm

Üç boyalı bayraqdan.

A dostlar, mən yoruldum

Bu gizli ağlamaqdan

I Aparıcı: Nə zaman ki, xəyanət yırtıcı qurda döndü,

Heykəlləşən Cavidə öz yolundan saxladı

Zəngəzurun, Göyçənin, Şuşanın dayaqları

Bax o zaman laxladı!!!

II Aparıcı: Ancaq Azərbaycanın mərd övladlarının səsi 1988 –
ci ildə Azadlıq meydanında göyə yüksəldi.

I Aparıcı: Qırmızı imperiya isə məğlub olmaq istəmədi.

II Aparıcı: 37 - ci ildə sərt açılan güllələr doxsanın yanvarında
Bakıya gəldi

I Aparıcı: Yenə də yüzlərlə azəri övladı istiqlaliyyətin qurbanı,
Müstəqil Azərbaycan uğrunda şəhid oldular.

Səhnədə şəhidlər mahnısı səsləndirilir.

II Aparıcı: “Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin 1991 – ci il
18 oktyabr tarixli sessiyasında Dövlət müstəqilliyi haqqında
Konstitusiya aktı qəbul edildi.”

II Aparıcı: Allah, sən özün yetiş hayıma, harayıma,

Mülkümə, sərvətimə, varıma güllə dəydi.

Haqqımı tələb edib, birliyə can atanda

Bütövüm paralandı, yarıma güllə dəydi.

I Aparıcı: Ürəyindən vuruldu igidlərin dəstəsi,

Bilinmədi öləni, yaralısı, xəstəsi.

Könüllərin yaradı “Qarabağ” şikəstəsi,

Mənim şikəstə adlı yarıma güllə dəydi.

“Qarabağ” şikəstəsi səsləndirilir. Aparıcılar səhnədə görünürlər.

I Aparıcı: Qanımızı qaynadan “Misri”n də, Cəngi”n də var.

Ruhumuzu oynadan min bir nəhəngin də var.

Hay salan təbillərin, həyəcan zəngin də var.

Dastanını yazmağa sinəm varaq – varaqdır,

Vətən, əymə qəddini, dar gündür, dar ayaqdır!

II Aparıcı: Xeyr, Azərbaycan övladı heç vaxt öz qəddini
əyməz.

Səhnədə 5 nəfər oxucu daxil olur və aşağıdakı şeiri deyirlər:

I Oxucu: Baxma ki, yollarda duman var, toz var,

Qəlbimdə atəş var, dilimdə köz var.

Bu gün dodağımda tək bircə söz var:

Qələbə! Qələbə! Ancaq Qələbə!

II Oxucu: Yaşlı yanaqların quruyan nəmi,

Qəmli ürəklərin silinən qəmi.

Bütün könüllərin gücü, məlhəmi,

Qələbə! Qələbə! Ancaq Qələbə!

III Oxucu: Haqsızın gücü var, haqqın Allahu,

Allah yerdə qoymaz çəkilən ahı,

Bu gün millət üçün sözlərin şahı

Qələbə! Qələbə! Ancaq Qələbə!

IV Oxucu: Kimin dərdi birdi, kimin dərdi min,

Qəbri tapdanmasın gərək mərdimin.

Bircə dərmanı var mənim dərdimin:

Qələbə! Qələbə! Ancaq Qələbə

*(Qələbə! Qələbə! ancaq Qələbə sözlərini oxucular hamısı
birlikdə söyləyirlər)*

I Aparıcı: Ümummillli lider Heydər Əliyevin layiqli davamçısı müdrik prezidentimiz hörmətli İlham Əliyev cənablarının ağıllı, uzaqgörən siyasəti nəticəsində müstəqil Azərbaycanımız bu qələbəni bayram etdi. Bəli, hər addımında siyasi iradə nümayiş etdirən, ümumxalq məhəbbəti qazanmış möhtərəm Prezidentimiz, Ali baş komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında üçrəngli müqəddəs və möhtəşəm Dövlət Bayrağımız Xankəndinin mərkəzi meydanında və Vətənimizin tacı sayılan, Üzeyir yurdu – Şuşanın başı üzərində də əzəmətlə dalğalandı. Erməni - daşnak faşistləri tərəfindən məqbərəsi yerlə yeksan edilmiş Molla Pənah Vaqifin, heykəlləri dağıdılmış

Üzeyir bəyin , Natəvan xanımın, Bülbülün, qəbir daşları
oğurlanmış neçə - neçə Vətən övladlarının cəlayi – Vətən olmuş
ruhları nəhayət rahatlıq tapdı.

*Tünzalə Ağayevanın ifasında Mən fəxr edirəm ki,
Azərbaycanlıyam mahnısı səslənir.*

I Oxucu: Yurdun daşları da qalxsın ayağa,
Yüz dəfə dirilsin, ölsün bu canım,
Fərəhlə üzümü sürtüm torpağa, deyim, gözün aydın.
Azərbaycanım!

*“Cəngi” musiqisinin sədaları altında “Bayraq” gününə həsr
olunmuş təntənəli tədbir başa çatır.*

Bütün sevimli oxucularımızı bu münasibətlə təbrik edirik və
şəhid qanı ilə yoğrulmuş bu nurani Bayrağımızın hər zaman
ucalmasını Rəbbimizdən diləyirik!

F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının Məlumat və bibliografiya şöbəsinin Bayraq günü ilə əlaqədar kitabxananın fondu əsasında hazırladığı ədəbiyyat siyahısı

Kitablarda

Azərbaycan Respublikasının Dövlət rəmzləri, tarixi günləri və bayramları. - Bakı : Çağ öyrətim , 2005. - 55 s.

Bayrağımız, **Gerbimiz, Himnimiz.** - Bakı : Prestij-N, 2017. - 36 s.

Dəyərlərimiz. - Bakı : İpək yolu, 2015. - 163 s.

Dilsuz. Azərbaycan bayrağı. - Bakı : Beşik, 2005. - 18 s.

Dilsuz. Azərbaycan bayrağı. - Bakı : Beşik, 2008. - 18 s.

Dünya Dövlətlərinin Bayraqları : Atlas. - Bakı : Qanun, 2018. - 20 s.

Kəhrizli V. Azərbaycan bayrağı : poeziya. - Bakı : Yazıçı, 2011. - 192 s.

Mərdanov M. Azərbaycan Respublikasının Dövlət rəmzləri : Soraq kitabı. - Bakı : Çarşıoğlu, 2010. - 288 s.

Dövrü mətbuatda

Abbaslı T. 3 rəngli... : 101 yaşlı "...bir daha enməz"imiz haqda 30 abzaslıq statistik-publisistik reportaj // Mədəniyyət. - 2019. - 8 noyabr. - № 81. - S. 5.

Abbaslı T. Bayraq... Bayraq!. Bayraq!!! : eycahanlıqda pırıl-pırıl pıçıldayaraq, tədbirlərdə qürrələnərək, döyüzlərdə hayqıraraq... // Mədəniyyət. - 2016. - 9 noyabr. - № 85. - S. 13.

Abiyev A. Bayrağımız müstəqilliyimizin bariz nümunəsidir : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2019. - 9 noyabr. - № 249. - S. 5.

Ağşahqızı Y. 9 noyabr: Azərbaycan dövlətçiliyi tarixinin mübarizlik, şərəf, fəxarət günü // İki sahil. - 2020. - 7 noyabr. - № 199. - S. 12.

Ağşahqızı Y. Bayrağım - öz yurduma öz hakimliyim // İki sahil. - 2019. - 8 noyabr. - № 207. - S. 11.

Akif U. Azərbaycan bayrağına : şeir// Füyuzat. - 2018. - № 4. - S. 15.

Albəndov V. Üçrəngli bayrağımız daim zirvələrdə dalğalanacaq : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2020. - 8 noyabr. - № 233. - S. 6.

Alpoğlu Albantürk C. 9 noyabr Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günüdür : "...Üçrəngli bayrağınla məsud yaşa!..." // 525-ci qəzet. - 2019. - 9 noyabr. - № 149. - S. 21.

Aslanova T. 9 Noyabr : şeir // Savalan. - 2019. - 12-18 noyabr. - № 43. - S. 5.

Ay-ulduzlu Azərbaycan bayrağı qürur mənbəyimizdir / "Resurs" Analitik İnformasiya Mərkəzi // Səs. - 2019. - 13 noyabr. - № 209. - S. 12-14.

Babayev E. Müstəqilliyimizin və milli mənsubiyyətimizin müqəddəs rəmzi olan Azərbaycan Bayrağı // 525-ci qəzet. - 2020. - 11 noyabr. - № 150. - S. 16.

Bayrağın tarixi // Savalan. - 2017. - 11-17 aprel. - № 15. - S. 8.

Bayramova Z. 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Səs. - 2021. - 6 noyabr. - № 204. - S. 8.

Bayramova Z. Gəncədə 9 noyabr - Dövlət Bayraq Gününe həsr edilən konfrans keçirilib // Səs. - 2019. - 13 noyabr. - № 209. - S. 16.

Cavad Ə. Al bayrağa : şeir // Füyuzat. - 2018. - № 6. - S. 24-25.

Cəbraylov A. Dövlət bayrağı müstəqilliyimizin, müasirliyimizin, tarixliyimizin və milli-mənəvi dəyərlərimizin simvoludur // Respublika. - 2019. - 7 noyabr. - № 247. - S. 1-2.

Cəbraylov A. Dövlət Bayrağımız bizim əbədiyyət vəsiqəmiz, tarixi salnaməmizdir : 9 noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2015. - 8 noyabr. - № 246. - S. 3.

Cəfərli R. İstiqlalın rəmzi // Azərbaycan : qəzet. - 2019. - 9 noyabr. - № 250. - S. 1-2.

Cəfərov İ. Bayrağımız-fəxrimiz, şərəfimiz və qürur mənbəyimizdir // Respublika. - 2018. - 9 noyabr. - № 251. - S. 5.

Eyyubova G. Harda əcdadımın ayaq izi var, bu zəfər bayrağım orda ucalsın // İki sahil. - 2022. - 6 noyabr. - № 205. - S. 4.

Əhmədov E. İstiqlalımızın rəmzi : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2020. - 8 noyabr. - № 233. - S. 5.

Ələddinqızı N. 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür : Ən yüksək zivələrdə dalğalanan üçrəngli bayrağımız Azərbaycan dövlətinin gücünü və xalqımızın milli birliyini nümayiş etdirir // Səs. - 2019. - 9 noyabr. - № 208. - S. 11.

Ələddinqızı N. Dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin rəmzi : 1991-ci il fevralın 5-də üçrəngli Bayrağımız Dövlət bayrağı

kimi yenidən qəbul edildi // Səs. - 2023. - 4 fevral. - № 21. - S. 6.

Ələddinqızı N. Qürurumuz, iftixarımız - Azərbaycan Bayrağı // Səs. - 2020. - 5 fevral. - № 22. - S. 5.

Əliyev N. Bayraq qürur yerimiz, dövlət rəmzimiz, milli kimliyimizdir : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2020. - 8 noyabr. - № 233. - S. 5.

Əliyev V. Bayrağımızın ucaldığı, müstəqilliyimizin tanındığı gün - 9 Noyabr // Mədəniyyət. - 2018. - 9 noyabr. - № 82. - S. 1, 6.

Əliyeva İ. Azərbaycan bayrağı artıq Qarabağda dalğalanır : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Azərbaycan : qəzet. - 2020. - 8 noyabr. - № 233. - S. 1, 4.

Əliyeva Y. Bayrağımız qürurumuz, dəyərimizdir : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür! // İki sahil. - 2019. - 9 noyabr. - № 208. - S. 9.

Əliyeva Z. Bayrağıma qurban olum // Səs. - 2018. - 13 noyabr. - № 214. - S. 12.

Əsgərova M. Üçrəngli bayrağımız daim zirvələrdə dalğalanır // Respublika. - 2021. - 7 noyabr. - № 242. - S. 14.

Əzimli Ə. Vətən ; İgid anası ; Üçrəngli bayraq və b. : şeirlər // 525-ci qəzet. - 2020. - 29 oktyabr. - № 142. - S. 14.

Faxralı R. Əllərdə, könüllərdə və dillərdədi bayraq!. // İki sahil. - 2019. - 19 noyabr. - № 213. - S. 15.

Fərəcova Z. Azərbaycan bayrağı artıq Qarabağda dalğalanır // Azərbaycan : qəzet. - 2021. - 7 noyabr. - № 242. - S. 8.

Feyziyev C. Bayrağımız azərbaycançılıq məfkurəsinin təcəssümüdür : 9 Noyabr Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günüdür // Xalq qəzeti. - 2016. - 9 noyabr. - № 248. - S. 3.

Hacalıyev E. İstiqlalımızın rəmzi : 9 noyabr Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günüdür // Azərbaycan : qəzet. - 2016. - 9 noyabr. - № 248. - S. 1, 5.

Hacıyeva F. Bayrağımı sevirəm ; Şəhidlər xiyabanı ; Hara aparır və b. : şeirlər // Ədəbiyyat qəzeti. - 2023. - 3 iyun. - № 21. - S. 26.

Heydərov A. Dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin rəmzi : 9 noyabr Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2016. - 8 noyabr. - № 247. - S. 6.

Xələfova N. Dövlət bayrağı şərəfimizdir // Təhsil problemləri. - 2017. - 24-31 oktyabr. - N 79/80. - S. 11.

İbrahimli F. Üçrəngli bayrağımız müstəqil dövlətimizin varlığının ifadəsidir // Səs. - 2018. - 9 noyabr. - № 213. - S. 9.

İsmayılov R. Qürur mənbəyimiz bayrağımız : Azərbaycan bayrağı xalqımızın azadlıq məfkurəsinə, milli-mənəvi dəyərlərə və ümumbəşəri ideallara sadıqlıq rəmzidir // Kaspi. - 2020. - 7 noyabr. - № 151. - S. 3.

İsmayıloğlu X. 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür! : Müstəqilliyimizin, varlığımızın əbədiyyət rəmzi // İki sahil. - 2021. - 6 noyabr. - № 204. - S. 14.

İsmayıloğlu X. Dövlət bayrağımız siyasi pasportumuz, mənəviyyatımız, milli təfəkkür və məfkurəmizin rəmzidir : 9 Noyabr Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günüdür // İki sahil. - 2015. - 7 noyabr. - № 207. - S. 11.

İsmayıloğlu X. Üçrəngli bayrağımız dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin rəmzidir // İki sahil. - 2017. - 1 sentyabr. - № 158. - S. 6.

Kamal M. Qürurumuz, iftixarımız, yenilməyən ruhumuz // Respublika. - 2022. - 5 fevral. - № 26. - S. 7.

Kamalqızı R. Dövlətçiliyin və müstəqilliyin müqəddəs rəmzi // Səs. - 2018. - 9 noyabr. - № 213. - S. 5.

Kazımov A. Şanlı rəmzimiz : 9 noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2015. - 8 noyabr. - № 246. - S. 3.

Qarayeva S. 14 nömrəli məktəbdə Bayrağ Günü münasibəti ilə tədbir // 525-ci qəzet. - 2019. - 9 noyabr. - № 149. - S. 6.

Qasimov Ə. Dövlət Bayrağımız - qürur mənbəyimiz, and yerimiz : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // 525-ci qəzet. - 2020. - 6 noyabr. - № 148. - S. 11.

Qasimov R. Bayraq kimliyim, bayraq mənlıyımdir : Azərbaycanı sevənlər bu bayraq altında birləşməlidir // Kaspi. - 2017. - 9-10 noyabr. - № 189. - S. 15.

Qasimov R. Dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin rəmzi - Azərbaycan bayrağı : 9 noyabr Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günüdür // Kaspi. - 2016. - 9-10 noyabr. - № 182. - S. 15.

Qəniyeva Z. Dövlət rəmzləri və onların tədbirlərdə istifadəsi, yerləşdirilməsi haqqında // Mədəniyyət.az. - 2017. - № 312. - S. 88-90.

Qoşalı Ə. Odlar diyarının zəfər BAYRAĞI // Xalq qəzeti. - 2019. - 9 noyabr. - № 250. - S. 7.

Quliyev E. Qaliblər Bayrağı - Azərbaycan Bayrağı : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2020. - 8 noyabr. - № 233. - S. 5.

Quliyev İ. Üçrəngli bayrağımız qürur mənbəyimizdir : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2019. - 9 noyabr. - № 249. - S. 5.

Qurbanqızı Z. Üçrəngli bayrağınla məsud yaşa... : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2022. - 6 noyabr. - № 244. - S. 14.

Məhərrəmovə T. Ey sevgili bayrağımın o dalğalı duruşu! : Bayrağım varsa, deməli, dövlətim var, vətənim var // Kaspi. - 2019. - 9-12 noyabr. - № 208. - S. 7.

Məmmədov F. Bayrağımız qürur mənbəyimizdir // Respublika. - 2019. - 6 noyabr. - № 246. - S. 1-2.

Məmmədov M. Müstəqilliyimizin rəmzi : 9 noyabr - Dövlət Bayrağı Günüdür // Xalq qəzeti. - 2015. - 5 noyabr. - № 243. - S. 12.

Məmmədov S. İstiqlal mübarizəmizin şanlı nişanəsi // Xalq qəzeti. - 2019. - 9 noyabr. - № 250. - S. 1-2.

Məmmədova R. "Hər zaman dalğalan" // Azərbaycan Müəllimi. - 2019. - 15 noyabr. - № 43. - S. 4.

Mənsimov K. Azərbaycan bayrağı həm də Lider-xalq vəhdətinin rəmzidir // Respublika. - 2020. - 13 noyabr. - № 236. - S. 9.

Mirələmov H. Üçrəngli bayrağınla məsud yaşa... // Azərbaycan : qəzet. - 2015. - 8 noyabr. - № 246. - S.3, 11.

Mirzə M. Dövlətçiliyimizin və müstəqilliyimizin rəmzi // Respublika. - 2021. - 7 noyabr. - № 242. - S. 14.

Mirzə M. Qalibiyyət simvolumuz // Respublika. - 2022. - 5 fevral. - № 26. - S. 7.

Mirzə M. Yenilməzlik rəmzi : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2022. - 6 noyabr. - № 244. - S. 14.

Mirzəbəyli İ. Zəfərin, təntənən, cah-cəlalın mübarək, Azərbaycan bayrağı! // Xalq qəzeti. - 2020. - 8 noyabr. - № 233. - S. 1-2.

Mirzəyev Ə. Müstəqilliyimizin və dövlətçiliyimizin rəmzi - Azərbaycan Bayrağı // Səs. - 2019. - 7 noyabr. - № 206. - S. 11.

Mirzəyeva K. Həmişə yüksələn bayraq // Yada düşdü. - 2021. - № 1(42). - S. 3-5.

Musayeva Y. Heç zaman enməyəcək müstəqillik rəmzi : Kölgənin düşdüyü hər yer vətəndir // Azərbaycan : qəzet. - 2018. - 9 noyabr. - № 253. - S. 3.

Nəbiyev A. Tariximizin şanlı səhifəsi : 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2019. - 7 noyabr. - № 247. - S. 4.

Nəzakət. 9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Səs. - 2016. - 9 noyabr. - № 206. - S. 2-3.

Orta əsrlər Azərbaycan dövlətinin **bayraqları** // Savalan. - 2017. - 2-8 may. - № 18. - S. 5.

Rəhimov N. Qələbə soraqlı Azərbaycan Bayrağı : Hər bir əsgərin arzusu azad olunmuş torpaqlarımıza yenidən Azərbaycan bayrağını sancmaqdır // Azərbaycan Müəllimi. - 2020. - 6 noyabr. - № 37. - S. 8.

Rəşid L. Vətən eşqini yaradan və yaşadan Azərbaycan bayrağı : Azərbaycan bayrağı işğaldan azad olunmuş ərazilərdə dalğalanacaq // Xalq qəzeti. - 2020. - 8 noyabr. - № 233. - S. 5.

Rüstəmخانlı S. Bayrağım // 525-ci qəzet. - 2019. - 9 noyabr. - № 149. - S. 21.

Salmanlı R. Qələbə rəmzi // Azərbaycan : qəzet. - 2020. - № 233.

Şirəliyev R. Üçrəngli bayrağımız doğma Qarabağda dalğalanacaqdır : 9 noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür // Respublika. - 2015. - 8 noyabr. - № 246. - S. 3.

Ustac Z. Bayraq bizim bayrağımız ; Araz ; Mən zəfərə
təşnəyəm və b. : şeirlər // Ədəbiyyat qəzeti. - 2023. - 7 yanvar.
- № 1. - S. 15.

Ustac Z. Bayraq, bizim bayrağımız ; Nadanlıq ; Tuncaya :
şeirlər // Ədəbiyyat qəzeti. - 2021. - 13 noyabr. - № 45. - S. 27.

Üçrəngli bayraqlar // Savalan. - 2023. - 5-11 sentyabr. - № 30.
- S. 5.

Vahabzadə B. Bayrağım // 525-ci qəzet. - 2019. - 9 noyabr. -
№ 149. - S. 21.

Bayrağımız eşidilən səsimiz, duyulan nəfəsimizdir!

(metodik vəsait)

**Komputer yığımı
və dizayn:**

Ruhiyyə Məmmədli

Ünvan: AZ-1022 Bakı şəh., S. Vurğun küç. 88;

E-mail: info@clb.az.

İnternet ünvanı: www.clb.az

